

GUTENBERG

Helsingin Kirjanpainajain yhdistyksen ulosantama — Utgifven af Typografernes förening i Helsingfors

Helsingfors, Helsingfors Central-tryckeri, 1895

III vuosik.
N:o 16 * 1895
III ärg.

Tilauhinta: — Prenumerationspris:
Koko vuosikerta } 4 m.
Helt år }
Postim. siihen luettuna. — Postportot inber.

Toimitus: — Redaktion:
K. I. Forsman — J. A. Snell
(Ansvarig — Vastaava)

Ilmoitushinta: — Annonspri:
Petiitti-riviltä } 35 p.
Per petitrad }

Elokku
31
Augusti

Asemamme selvityksoiksi.

Yksimielisyys antaa tukea, on tunnettu ja tunnustettava tosiasia, joka pätee kaikkialla. Mutta kuinka vähän yksimielisyydelle ja yhteisten asiain harrastuksille muutamat antavat arvoa, osottanevat ne kiivaat ja hajaantumiseen johtavat rettelöt, jotka — varsinkin viimeaikoina — ovat meikäläisten keskuudessa vallinneet. Ja mitä tämä kaikki merkitsee? Olemmeko vielä siksi pitkällä nykyajasta, ettemme käsitä kuinka välttämätöntä yksimielisyys keskuudessamme on? Mitä me voitamme sillä, jos yksi tahtoo yhtä, toinen tavoittelee toista j. n. e., kun on yhteinen etu kysymyksessä? Sillä tavoin emme koskaan saavuta mitään kokonaisuutta, vaan asiat saavat mennä omia menojaan. Mitä varten meillä on yhdistyksiä ja mitä ne tarkoittavat? Yhdistyksen tärkeimpänä tehtävänä tietysti on yhteisten asiain käsittely ja yksimielisyyden saavuttaminen niissä? Yhdistyksen tarkoituksena on siis voimain yhdistäminen, eikä suinkaan niiden hajottaminen. Mutta kuinkahan käy, jos sattuu tulemaan jossakin asiassa päätös, joka ei ole kaikille mieliksi, olkoonpa tämä sitten kuinka yksimielisesti tahansa kokouksessa hyväksyttyä. Muutamat kirjaltajistamme näyttävät pitävän päämääränään, etteivät anna minkäänlaista kunnioitusta yhdistyksemme päätöksille, jos ne vain vähänkin poikkeavat heidän omista itsekkäistä mielipiteistään, vaan päinvastoin käyvät mitä halpamaisinta sissisotaa yhdistyksemme rientoja vastaan. Tuoreimpana esimerkkinä siitä on meillä tätä nykyä nuo salaiset vehkeilyt yhdistyksemme äänenkannattajaa »Gutenbergiä» vastaan.

Kuten tunnettu, valitsi yhdistys viime vuonna uuden toimituksen Gutenbergiin täksi vuodeksi, syistä joita emme enään tarvitse mainita. Mutta tämä tietysti synnytti pahaa verta senaikuisessa toimituksessa sekä muutamissa senhengenheimolaisissa yhdistyksemme jäsenissä. Vaikka yhdistyksemme päätös tässä oli yksimielinen, on ent. toimitus tavalla, josta se ei suurtakaan kunniaa niittäne, koettanut asettaa nyk. toimitusta mitä hämäripäin valoon. Eikä suinkaan ole keinoja säästetty, olkootpa ne sitte kuinka halpamaista laatua tahansa. Kuinkahan kävi! Kun Helsingissä ei kyetty saamaan riittävässä kannatusjoukkoa näille vehkeilyille, niin lähetettiin aina Ruotsiin saakka salaisia kirjeitä, joissa mainittiin muka nyk. toimituksen sopimattomuutta y. m. Kumoamattomasti todistettuna pysyy niin sanoaksemme »vaikuttavimman» viime vuoden Gutenbergin toimittajan hra Emil Wahlsteinin menettely tässä suhteessa (ks. Gut. n:o 3 tältä vuodel.). Missä määrin tällaiset vehkeilyt saattavat vahingoittaa yhdistystämme ja minkälaisen kiitoksen niitten toimeenpanija mokomasta myyräntyöstään ansaitsee, jääköön kunkin järkevän ja totuutta harrastavan kirjaltajan itsensä arvosteltavaksi.

Koska jo ulkopuolella maamme rajoja tällaista keinottelua on käytetty, niin on johdonmukainen syy uskoa ettei samaista keinottelua ole jätetty omassakaan maassa käyttämättä, missä suinkin on luultu siihen sopivaa tilaisuutta löytyvän. Ja ettei tämä ole aivan poliittikkaa vailla, osottanee se, kun ensin salassa on koitettu tehdä näitä pieniä etuvarustuksia sinne tänne maaseudullemme, niin lopulta, kun luullaan että:

»jo voimat riittävät, jo ovat varustukset vahvat!» puhalletaan oikein julkisesti sotatorveen lähettämällä sinne tänne maattamme kysymyksiä pohdittavaksi: »Vastaako Gutenberg nykyään tarkoitustaan?» Kysymys, jonka pohjustajana täällä oli G:n ent. päätoimittaja, hra G. H. Cajander, oli esillä Helsingissä kesäkuun 19 p:nä ja päätös tunnettu; emme siis tarvitse siihen enään koskea. Tällaisen kysymyksen herättäminen on toisinaan kylläkin paikallaan — niinkuin esim. viime vuonna. — Mutta kun mokomilla salakähmäisillä ja väärillä keinoilla taistellaan, ei se voi olla synnyttämättä eripuraisuutta yhteisrienoissamme.

Kiitoksella kuitenkin on mainittava, että kirjaltajakunnassamme löytyy siksi suuri määrä tervettä järkeä, ettei anneta kannatusta tällaisille vehkeilyille. Mutta etteivät nämä salaiset toimenpiteet ole jääneet aivan seurauksitta, osoittaa kuitenkin se seikka, että hrat Kuopiolaiset (jos saattaa uskoa »Muutamia», ks. Gut. n:o 15) »jo vuoden alusta» olivat sitä mieltä »ettei ruveta mihinkään tekemiseen toimituksen kanssa». (?) Siis jo ennenkuin Gut. toim. oli ennättänyt antaa ensimmäistäkään numeroa näytteeksi työstään. Mutta kuinkas kävi! Kun kysymys »Vastaako Gut. nyk. tarkoitustaan» nostettiin, oltiin heti valmiit ryhtymään sensuri-toimeen ja karsimaan yhtä ja toista muka »al-arvoista ja mitätöntä vesivellää», ja mistähän se »voimakkaampi ravinto» tulisi, jota hrat Kuopiolaiset vaativat. Kalliiksi tulisi yhdistyksellemme lähettää täältä matkustavia kirjeenvaihtajia sinne tänne hankkimaan tietoja G:giin, jos ei kukin paikkakunnallaan niistä huolta pidä. Siis hrat Kuopiolaiset! Peruuttakaa mokomat mielipiteenne ja ryhtykäänt parempaan yhteistyöhön! Silloin olette kumminkin Te täyttäneet velvollisuutenne äänenkannattajamme Gutenbergin suhteen.

Että ammattilehteä sellaista kuin Gut., — joka on niin sanoaksemme ainoa originaali laatuaan ja jossa ei ole aineksia valikoitavana kuten esim. jokapäiväisissä lehdissämme, — ei ole helppo toimittaa, on ymmärrettävä asia. Kun toimittajina on kaksi henkilöä, jotka tekevät runsaan päivätyönsä ja vielä ajasta jonka tarvitsisivat virkistykseen sekä lepoonsa, suurén osan saavat uhrata Gut. toimitukseen, niin on jokseenkin yli kohtuuden rajojen menty, kun mokomilla keinoilla, ilman pätevää syytä ruvetaan toimitusta alentamaan.

Tämän johdosta tahdomme painaa kunkin ajattelevan kirjaltajan mieleen, kuinka välttämätöntä on että kukin, ei ainoastaan tilauksellaan, vaan myöskin tiedonannoillaan koettaa edistää yhteistä äänenkannattajamme. Jos sätuisikin joku hankoitteija tiellemme, niin alkäämme antako hänelle jalansijaa. Silloin lause »Yksimielisyys antaa tukea» mahdollisesti suurimmassa määrässä vastaa tarkoitustaan keskuudessamme.

N—n.

Bref från Åbo.

Den 27 aug. 95.

Att det här under senare år varit knapt om arbete å tryckerierna, är en känd sak, hvilket man redan kan sluta däraf, att man ytterst sällan fått se annonser, däri typografer skulle erbjudits kondition. Nu ser det emellertid ut som om bättre tider skulle randas, om man får döma efter de stora utvidgningar af flere tryckerier som förestå härstädes.

Nyligen lästes i tidningarna att hr G. W. Wilén kommer att öfverlåta sin affär åt ett bolag, hvilket under de närmaste tio åren skall använda all vinst af företaget till tryckeriets utvidgning och förkofran.

Vidare har Åbo Tidnings aktiebolag redan betydligt utvidgat sin tryckerilokal, och i närmaste framtid skall där uppställas en ny snällpräss, enligt hvad det berättas en dubbel sådan, hvilken således skulle blifva den största här på orten. Ifrågavarande officin kan man för öfrigt ge det vitsord, att den är den i alla afseenden tidsenligaste här i staden nu sedan lokalen blifvit grundligt uppsnyggad, regaler och kaster målade o. s. v. Lokalen är visserligen icke den lämpligaste, men detta har man försökt och delvis lyckats afhjälpa genom att inrätta alt på möjligast praktiska sätt. Äfven i öfrigt följer detta tryckeri med sin tid.

Åbo Boktryckeriaktiebolag har också följt exemplet hvad lokalen beträffar, men om detta föränledts endast af den omständighet, att faktorns lokal, med hvilken tryckeriet nu utvidgats, blifvit ledig, eller om tryckeriet i öfrigt skall förstoras, är tils vidare okänt.

Man har all anledning att känna sig till freds härmed och återstår att önska det arbete ej må tryta.

Omnämnas kan att alla å Åbo Tidnings tryckeri anstälde arbetare, hvilka anhållit om ledighet under någon tid af sommaren, utan minsta svårighet erhållit sådan. Många af de öfriga tryckeriernas arbetare skulle helt säker gärna äfven de åtnjutit en frist mellan arbetet, men då det alltid mött svårigheter och motsägelser, är det endast någon enda af dessa, som anhållit om och erhållit tillstånd till en kortare paus. Isynnerhet för tidningsställarne, hvilka så godt som året om oafvärligt fullgöra ett ansträngande arbete, vore en kort sommarhvila nödvändig. Men detta tyckes icke arbetsgifvare och förmän inse. Den ena sommaren förgår lik den andra, och man får lof att finna sig i förhållandena. När skola äfven typograferna här, liksom en mängd annat godt folk, beviljas litet ledighet under sommaren?

Typ. föreningen härstädes har för afsigt att föranstalta en täfning i snabbsättning. Beslutet fattades redan senaste vinter och prisen, bestående af vinkelhake, tenakel, m. m., hvilka rekvirerats från utlandet, torde redan hafva anländt till orten. Tiden då täfningen skall försiggå, är ännu icke bestämd. Sättet, hvarpå täfningen och särskildt korrekturfelen skola bedömas, är i mitt tycke långt ifrån rättvist. Hvarje bortlemnadt ord om minst tre bokstäver skall reducera satsen med en rad, m. fl. a. bestämningar, hvilka jag för tillfället icke kan påminna mig. Hur man vid slika tillfällen

plägar förfara å andra orter är mig icke bekant, hvarföre det vore önskligt att i »Gutenberg» få upplysningar och råd i denna sak.

Jag för min del skulle föreslå att en prisnämnd af t. ex. fem personer skulle tillsättas, hvilken, sedan de täflandes korrekturafdrag noggrant genomlästs af samma person, skulle få i uppdrag att bedöma satsen och med siffror, exempelvis från 1—10, afgifva vitsord. För ett bestämdt antal bokstafsfel, »lik» eller »bröllop» som förekomma på ett fixerat antal rader, skulle vitsordet blifva en siffra lägre. På antydt sätt kunde äfven dåligt bruten och illa utslutad sats bedömas. Vitsordet skulle sedan multipliceras med antalet satta rader eller typer, och den som erhåller största produkten skulle tillerkännas högsta priset. T. ex.: en sättares arbete har af resp. prisdomare vitsordats med 9, och om sättaren under täflingstiden uppsatt 70 rader eller typer, så har han erhållit en produkt af 630. En annan sättare som endast fått vitsordet 7, skulle, för att komma upp till samma produkt, nödgas hafva satt 90 rader eller typer.

Ett sålunda uppgjort schema synes mig rättvist för bedömandet af snabbsättning. Till allmänna bestämningar borde höra att hvarje täflande skall sätta med så vidt möjligt samma stilsort och på samma bredd, hvilket naturligtvis är af stor betydelse för utslutningens skull. Själfallet är att täflingstiden för alla bör vara lika lång samt satsens mängd beräknas efter antalet satta typer.

Ego.

Kuulumisia Vaasasta.

Elok. 20 p. 1895.

Pitäkään olen katsellut josko Gutenbergin palstoilla olisi jotakin täältä pohjan periltä, vaan en ole huomannut; siitä syystä koetan tässä vähän ilmi tuoda miten täällä oleskellaan.

Niinkuin G:n arv. lukijat tietävät, on täälläkin Kirjaltajayhdistys olemassa jo sitten muutama kuukausi. Hyvin innolla siihen ottivat osaa kaikki sekä miehet ja naiset, vaan nyt, en tiedä josko se on kesän kuumuuden takia vai miksi, kun yhdistyksen kokouksissa ei ole koossa kuin väliin korkeintaan 10 ja siitä alaspäin. Niin esim. viimeisen edell. kuukauskokouksessa oli ainoastaan 6 (kuusi) jäsentä, vaikka yhdistykseen kuuluu kappaleen yli 20. Varmaankin nyt, viileimpien ilmojen takia, oli viime kokouksessa 10 jäsentä koossa. Naiset loistivat poissa olollaan, kuten tavallista. Kokouksessa päätettiin, muun muassa, pitää esitelmää kirjapainotaidon edistämiseksi paikkakunnallamme, erittäinkin oppilaille.

»Vanhuskotia», ja »Satunnaisten menojen rahastoa» on täällä myöskin muistettu. Koneimestari G. A. Hällstenin toimesta päättivät 5 taituria Vaasan Painosta antaa 1 prosentin palkastaan joka toinen tili, puoleksi jaettu kumpaankin rahastoon. Unggrenin ja Pohjalaisen painoissa on perustettu niin kutsutut »joulu-kassat», joista korot lankeevat puoleksi kumpaankin rahastoon.

Niin, onhan täällä tapahtunut tavallista harvinaisempaa, nim. että yhdistyksen puolesta pyydettiin että arv. kirjapainojen isännät antaisivat työläistensä lopettaa kesäkuukausina klo 7: mältä. Tätä pyyntöä noudatti Vaasan Painoyhtiö ja Pohjalaisen kirjapaino, joissa lopetetaan klo 7: mältä tämän kuun loppuun. Unggrenin painossa työskennellään vanhan »hyvän» tavan mukaan. Painajalle Vaasan Painoyhtiön painossa on sen sijaan työaika pidentynyt 1 tunnilla, niin että konehuoneessa työskennellään joka päivä aamusta kello 4 iltaan kello 6, poisluettu aamiaisaika ja puolinen, siis 11 tuntia vuorokaudessa. Eikö riitä? Eihän se ole isännän syy, vaan uuden junien aikataulun, sillä lehdet pitää olla postissa joka aamu kello 6.25.

Olishan vielä vähän yhtä ja toista, vaan kun G:n palstat ovat pienet kaikille vähäpätöisille loruille, lopetan ja jatkan ensi kerralla, jos G:n arv. lukijoilla on halua lukea Pohjanmaan kuulumisia.

Siis ensi kertaan.

Kyösti.

Finska Typografernes Reshjälpkassa.

I enlighet med § 8 af kassans stadgar ha Reshjälpkassans landsortsafdelningar till Centralafdelningens styrelse insändt bestyrkt kassarapport för senast förflutna halfår. Landsortsafdelningarnas kassaställning framgår af nedanstående sammandrag ur redovisningarna:

Borgå afdelning.

Inkomster	20: 75
Utgifter	3: —
<hr/>	
Saldo Fmk	17: 75

Fredrikshams afdelning.

Inkomster (inber. en 20 mks grundfond)	35: 25
Utgifter	3: 40
<hr/>	
Saldo Fmk	31: 85

Hangö afdelning.

Inkomster	6: 50
Utgifter	—: 20
<hr/>	
Saldo Fmk	6: 30

Joensuu afdelning.

Inkomster	7: 50
Utgifter	—: 40
<hr/>	
Saldo Fmk	7: 10

Tammerfors afdelning.

Inkomster	31: 25
Utgifter	—: —
<hr/>	
Saldo Fmk	31: 25

Vasa afdelning.

Inkomster	34: 25
Utgifter (däraf till Centralafd. 8: 50)	11: 55
<hr/>	
Saldo Fmk	22: 70

Viborgs afdelning.

Inkomster	54: —
Utgifter	—: 40
<hr/>	
Saldo Fmk	53: 60

Reshjälpkassan har afdelningar i Åbo, Tammerfors, Vasa, Gamla Karleby, Uleåborg, Jyväskylä, Kuopio, Joensuu, Viborg, Fredrikshamn och Kotka (en afdelning), Borgå och Hangö.

De afdelningar som ännu icke afgifvit halfårsredovisning, uppmanas att skyndsammast insända densamma till Centralstyrelsen.

Suomen Kirjaltajain Matka-apurahasto.

8:nen §:n mukaan ovat Matka-apurahaston maaseutuostot Keskuskomitealle lähettäneet todistetut kassaraporttinsa viimeksi kuluneelta vuosipuoliskolta. Niiden rahastojen asema näkyy seuraavasta yhteenvedosta:

Haminan osasto.

Tuloja (siihen laskettuna 20 m:kan pohjarahasto) 35: 25	
Menoja	3: 40
<hr/>	
Jäännös Smk	31: 85

Hangon osasto.

Tuloja	6: 50
Menoja	—: 20
<hr/>	
Jäännös Smk	6: 30

Joensuun osasto.

Tuloja	7: 50
Menoja	—: 40
<hr/>	
Jäännös Smk	7: 10

Porvoon osasto.

Tuloja	20: 75
Menoja	3: —
<hr/>	
Jäännös Smk	17: 75

Tampereen osasto.

Tuloja	31: 25
Menoja	—: —
<hr/>	
Jäännös Smk	31: 25

Vaasan osasto.

Tuloja	34: 25
Menoja (siitä Keskushallinnolle 8: 50)	11: 55
<hr/>	
Jäännös Smk	22: 70

Viipurin osasto.

Tuloja	54: —
Menoja	—: 40
<hr/>	
Jäännös Smk	53: 60

Matka-apurahastolla on osastoja Turussa, Tampereella, Vaasassa, Kokkolassa, Oulussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Joensuussa, Viipurissa, Porvoossa, Hankoniemessä, sekä Haminassa ja Kotkassa (yhteinen).

Osastoja, jotka eivät vielä ole lähettäneet puolivuositiedotustaan Keskushallinnolle, kehoitetaan se piämmiten tekemään.

Uutisia. — Notiser.

Lustfärd till Borgå anställer Typ. förening i morgon den 1 sept. med ångfartyget Runeberg. Biljettprisen äro 2 mk för föreningens medlemmar och 2: 50 för öfriga personer. Biljetter erhållas å föreningslokalen samt före afresan på ångbåten. Musik medföljer.

En soirée med treffligt program anordnas af Typ. föreningen samma söndag på aftonen i Borgå Societetshus.

Affärden från Helsingfors sker kl. 1/9 9 f. m samt återfärden från Borgå kl. 3 på måndag morgon.

Huviretken Porvoosen toimeenpaneet Kirjanp. yhd. sunnuntaina syyskuun 1 p:nä. Maksu edestakaisin on 2 m. yhd. jäseniltä ja 2:50 yhd. kuulumattomilta. Pilettiä saadaan yhd. huoneistosta sekä ennen lähtöä laivalla. Soittokunta seuraa mukana. Iltama hupaisella ohjelmalla pidetään illalla Porvoon seurahuoneella. Helsingistä lähtee laiva sunnuntai-aamuna k:lo 1/2 9, Porvoosta maanantaiaamuna k:lo 3.

En septett af Typ. förenings unga musikafdelning har under sommaren hållit sina lektioner i nykterketsföreningen Rauhas lokal, hvilken gratis upplåtits åt dem för ändamålet. Septetten har under ledning af typografen K. Sjöblom inöfvat 10 dans- och marschnummer.

Kesäloman viettoa. Kirjaltaja Nyholm Åbo Tidningin painosta on kesän kuluessa matkailut polkupyörällä Hämeenlinnassa, Lappeenrannassa, Imatralla y. m.

Hra K. Kalenius Suom. Kirj. Seuran painosta Helsingissä on loma-ajallaan matkustellut polkupyörällä Hämeenlinnan ja Helsingin välin sekä Hämeenlinnan—Kangasalan—Tampereen välin osaksi kävelen, osaksi soutoveneellä.

Usea Helsingin kirjaltaja on viettänyt kesälomaansa purjehtien, m. m. käyden Hangossa ja Tammisaaressa. Toiset ovat oleskelleet saaristossa tai maaseudulla.

Kirjanp. yhd. nuorempi soittokunta on kesän aikana pitänyt harjoituksia »Rauhan» raittiusravintolassa, joka on heille ilmaiseksi annettu käytettäväksi. Kirjaltaja K. Sjöblom on alkuaan ollut tämän soittokunnan opettajana.

Sport. Typ. förenings Sportklubb hade den 19 augusti anställt sin andra kappsegling i denna sommar, i hvilken endast 6 båtar deltog. Vinden blåste frisk och seglatsen var god, men emedan 3 af båtarne passerat en sydprick på orätt sida, kunde prisutdelning icke komma ifråga.

Ny kappseglingen blef i anledning häraf utlyst till söndagen den 25 aug., till hvilken blifvit anmälda 9 båtar, af hvilka en uteblef och två icke fullföljde seglingen. Vädret var regnigt och oklart, samt vinden alldeles för svag till kappsegling. Sedan dimman något skringrat sig, startade båtarne omkring kl. half 1 på dagen.

Kursens längd var c:a 10 eng. mil och sträkte sig från Bärgholmens sydvästra udde längs färleden söder om Rönnskär och Mälkö samt rundt klockbojen vid Rysskär, och därifrån tillbaka till utgångspunkten längs färleden. Resultatet af täfningen blef följande:

7-man, (1,5 val.), ägare hr A. Itkonen, 3 t. 41 m. 34 s. seglad tid och 3 t. 46 m. 15 s. beräknad tid;

Sylvia, (0,85 val.), ägare hr F. Nymalm, 3 t. 58 m. 8 s. seglad tid och 3 t. 56 m. 10 s. beräknad tid;

Virgilia, (0,6 val.), ägare hr Flink, 4 t. 6 m. 30 s. seglad tid och 4 t. 2 s. beräknad tid;

Veli, (1 val.), ägare hr Sundbäck, 4 t. 1 m. 42 s. seglad tid och 4 t. 1 m. 42 s. beräknad tid;

Mikko, (0,8 val.), ägare hr Tallberg, 4 t. 5 m. 13 s. seglad tid och 4 t. 2 m. 30 s. beräknad tid;

Gambrinus, (0,7 val.), ägare hr Fagerstedt, 4 t. 13 m. 36 s. seglad tid och 4 t. 9 m. 10 s. beräknad tid.

Första priset i 1:sta kategorin, ett dryckeshorn, tillföll hr Itkonens 7-man; första priset i 2:dra kategorin, en bågare, tillföll Nymans Sylvia, andra priset, en libbøj, tillföll hr Flinks Virgilia samt tredje priset, sticksåg och yxe, tillföll hr Sundbäcks Veli. Fjärde priset, fällknif och borste, tillföll hr Tallbergs Mikko, men då Tallberg skänkte sitt pris åt Sportklubben, tilldelade denna fjärde priset åt Fagerstedts Gambrinus, som var den följande i ordningen.

Sportklubbens bestyrelse fungerade som prisdomare.

*

Ett båtlag af unga typografer från Centraltryckeriet deltog i H:fors Roddklubbens senaste kapprodd i 4:rade maltagiggar.

*

Typografen Nyholm, anställd vid Åbo Tidnings tryckeri, har under sommaren företagit en längre velocipedtur. Hvarunder han besökt Tavastehus, Villmanstrand och Imatra, m. fl. orter.

Urheilua. K. y. Urheiluklubbin toinen tämänkesäinen kilpapurjehdus oli sunnuntaina elok. 19 p:nä. Ainoastaan 6 venettä otti siihen osaa. Tuuli oli hyvänlainen, mutta kun 3 venettä purjehtivat erään etelämerkin vääreältä puolen, ei palkintoja voitu jakaa.

Uusi kilpapurjehdus oli sentähden ilmoitettu pidettäväksi elok. 25 p:nä, johon ilmoittautui 9 venettä, joista yksi jäi pois ja kaksi keskeytti purjehduksen. Tuuli liian heikko ja sää sateinen. Kun ilma k:lo 1/2 1:n ajoissa vähän selkeni, aloitettiin kilpailu.

Purjehdittava oli noin 10 engl. penink. Kalliosaaresta kulkuväylää pitkin Pihlajasaaren ja Melkön eteläpuolitse kellopöijun ympäri Venäläiskarin luona ja siitä takasin samaa tietä. Tulos oli seuraava:

	purj. aika:	lask. aika:
7-man, A. Itkonen,	3,41,34	— 3,46,15.
Sylvia, F. Nymalm,	3,58,08	— 3,56,10.
Virgilia, E. Flink,	4,06,30	— 4,00,02.
Veli, Sundbäck,	4,01,42	— 4,01,42.
Mikko, Tallberg,	4,05,13	— 4,02,30.
Gambrinus, Fagerstedt,	4,13,36	— 4,09,10.

1:n palk. 1 osastossa, juomasarven, sai 7-man; 1:n palk. 2 osastossa, maljan, Sylvia; 2:n, hengenpelastuspoijun, Virgilia; 3:n, puukkosahan ja kirveen, Veli; 4:s palk., linkkuveitsi ja harja, olisi tullut Mikolle, mutta kun hra Tallberg lahjoitti sen klubille, annettiin se Gambrinukselle.

*

Venekunta nuoria kirjaltajia Sentraalipainosta otti osaa Helsingin Soutuklubbin viime kilpasoutuun.

Ei halunnut kesälomaa!! Toinen erään tåkäl. ruotsinkielisen aamulehden taittajista, jolla on onni saada kokonainen kuukausi lomaa täyttä palkkaa nauttien, väsyi viikko ennen lomaajan loppua ja meni esimiehilleen valittamaan ettei enään jaksaa nauttia joutilaisuutta; pyysi sentähden saada heti ruveta työhön. Kummalta tuo kuuluu. Mutta huomattava on että hän vietti koko vapaa-aikansa täällä pääkaupungin humussa ja kenties syystäkin alkoi se tuntua »epäterveelliseltä». Toinen saman lehden taittaja niinkään teki vapaa-ajallaan jonkun aikaa työtä erään yölatojan edestä. Tällaisesta ei tietysti olisi oikeus lausua paheksumista, ellei olisi syytä pelätä että isännät, nähdessään ettei heidän antamaansa virkistysaikaa käytetä siihen tarkotukseen kun se suosiollisesti on annettu, joskus katsovat parhaaksi kieltää edun, jolle ei sen enemmän arvoa anneta.

Vastakohtaksi tälle on mainittava että löytyy kirjaltajia, jotka omalla kustannuksellaan ovat viettäneet kuukauden ajan kesälomaa, saadakseen *maaseudulla* uudistaa voimiansa.

(Insändt.) **Uppmärksamhet** har det väkt i kamratkretsar att tvänne af de älsta arbetarne från Tilgmanns tryckeri härstädes blifvit afskedade, emedan de gjort sig skyldige till en kortare försummelse. Denna åtgärd skulle själlfallet icke förvånat någon, om man å ifrågavarande officin alltid vid liknande fall skulle handlat lika konsekvent, men fallet är att flere af de bestraffades kamrater under hvarjehanda förvändningar oftare och under längre tid försummat sitt arbete. Den ene af de afskedade arbetarne har i 18 års tid varit anställd å Tilgmannska tryckeriet och är erkändt skicklig i sitt yrke. Om man nu haft för afsigt att föregå de öfriga arbetarne å tryckeriet med ett varnande exempel, kan det ej bestridas att man begätt en inkonsekvens genom att först till sådan varnagel utse äldre och mindre skyldige arbetare.

I de afskedades ställe torde tvänne tyskar blifvit efterskickade, och har den ene af dem redan tillträdtt platsen på betydligt fördelaktigare vilkor än hans företrädare.

Vyerna från Petersburgsfärden stå numera att lösas å Typ. förenings lokal.

Valokuvia Pietarin matkalta löytyy lunastettavana yhd. huoneistossa.

Upplöst österrikisk förening. Föreningen för typografer och stiljutare i Linz, Österrike, har af myndigheterna blifvit upplöst, enär densamma ansågs ha öfverskridit sitt värksamhetsfält såsom yrkesförening. Förseelsen lär bestå däri, att ordföranden för österrikiska typograforganisationerna, Karl Höger, vid en af föreningen den 14 juli afhållen Gutenbergsfest höll ett tal, som »ingalunda inskränkte sig till att omfatta allenast Gutenbergs person, utan var ett agitationstal af framträdande politiskt innehåll och slutade med ett lefve för socialdemokratien, hvari de närvarande deltog».

Föreningens medlemmar ha vid domstolarne nedlagt protest emot den administrativa myndighetens tilltag.

Af lungshot dö 446 på 1,000 typografer i England, enligt hvad den officiella statistiken utvisar.

Ammattiutisia. — Facknotiser.

Uusia pikapainimia. Münchenissä on eräs hra F. X. Hölzle hakenut patenttia uudelle pikapainimelle, jossa fundamentti pysyy paikallaan ja silinteri kulkee edestakasin. Nottinghamissa on eräs toinen keksijä hakenut patenttia samalaiselle koneelle. Näytään siis eri tahoilla kylästyneen nykyisiin pikapainimiin, jotka kulettavat vormua kahakateen paikallaan pyöivän silinterin alitse. Luullaan uuden järjestelmän mukaan voitavan tehdä pikapainimet rakenteeltaan melkoista yksinkertaisemmiksi ja käynniltään nopeammiksi.

Koneenpuhdistuspaperia, harmaata, imupaperin kaltaista, rättien asemesta käytettäväksi on eräs Leipzigiäinen paperitehdas laskenut kauppaan.

Själflysande färger har man börjat trycka vissa saker med i Tyskland. Till den vanliga färgen sättes en stark tillsats af fosfor, som gör att det med densamma trykta kan läsas i det starkaste mörker.

K å s e r i.

Här i Helsingfors har det på sista tiden varit så tyst, så fridfullt. En och annan har vist grälat och surrat som flugor i rötman, men det har endast varit små kalibaliker, icke sådana där stora med värfningar och annan tillätlig krigslist. Freden har kommit med sommarhettan, hvilken tycks värka lugnande på ilskefulla sinnen.

Men det vore ju fatalt om alla skulle varit »ovärksamma». Nej, det kan man då ej med skäl påstå att har varit fallet. Det finnes nog en hel hop människor, hvilka tråla och arbeta som myror, men de arbeta i tysthet, de föra inget oväsen. Så hafva vi t. ex. i Typ. förening en mängd komitéer, bland hvilka må uppräknas komitén för en finsk lärobok, komitéerna för byggnadsfondens, invalidfondens och tillfälliga utgiftsfondens förstärkande, m. fl., hvilka jag ej för tillfället kan minnas. Man måste riktigt känna synd om alla dessa komitégubbar. Alt sedan snön ännu låg alnshög på marken, då de blefvo instufvade i komitéerna, ha de knogat utan rast eller ro. Värst är det om sommaren, ty den känner efter krafterna, men komitégubbarne gifva ej tapt och undan går det för dem med blixstens hastighet. Mången tror att komitéerna göra slätt ingenting, men så bör man ej tänka; de arbeta dess bättre så snart och tyst att ingen hinner följa med deras göranden. Tag hatten af för denna tysta kraft. Här hyser man också berättigadt deltagande för de öfveransträngda komitégubbarna.

* * *

Ni känner ju redan till den där historien om typografen som tykte mera om pengar än sommarluft. Ja, hvem kan nu egentligen förebrå honom för att han ville förtjäna duktigt med pengar för att sedan kunna hålla en kort, men riktigt, riktigt lifvad sommarrast. Jag undrar om ej andra skulle gjort precis på samma sätt. Jag kan till och med berätta en mycket tragisk historia om en annan typograf, hvilken icke ens haft till valspråk: »ju större vinst, desto mindre förlust», men ändå gått till sitt nattliga arbete förr än hans permissionstid var tilländalupen. Nu börjar jag berätta.

Det fans i vår stad en typograf som inte behöfde tänka på en ostadig inkomst, liksom andra dödliga sättare. När sommaren kom, sade hans gode principal: bästa Artur, (låt oss antaga att den lycklige typografen hette så), jag tror alt att det där nattarbetet är påkostande; Artur måste fara ut på landet och andas litet frisk luft. Ja, men, sa' Artur, det kostar pengar, jag har inte råd att kosta på

mig en vistelse på landet. Asch, genmälde principalen, res på bara, det blir inget afdrag från lönen. Naturligtvis blef Artur glad, bokkade djupt och tackade.

Men tro inte att vår Artur for på landet, fast han fick både pengar och tid. Han tyckte att på landet fans bara bönder, och hvad hade han med dem att skaffa? För resten var här nog samma luft som på landet, vinden blåste ju dagligen in landsluft till staden, och man behöfde bara stå och gapa med mun så fick man nog tillräckligt af den varan här. I stället styrde Artur kosan till en gammal bekant som hette Bacchus. Hos honom förde Artur några dagar ett gladt lif. Men när Bacchus tykte att han haft för långt visit och inte mera kunde påräkna någon valuta för sin gästvänlighet, körde han Artur ur huset. Detta tog Artur mycket illa upp och blef så sjuk, så sjuk. I två dagar låg han till sängs och hade stark feber. Hans mamma måste dagen igenom springa mellan vattenledningskranen och Arturs sjukbädd, ty gossen skulle göras helbrädda medels kalla omslag. När han repat sig något, berättade han att han drömt om Afrika och allehanda svarta troll. Ögonen voro litet styfva efter sjukdomen och när han gick ut i staden och såg sig omkring, tykte han att den strålände solen såg ut som en blank bläckplåt. Ett par dagar gick han ännu och slog dank på gatorna, men han började småningom finna friluftslifvet tråkigt, hvarför han gick upp till tryckeriet och sporde om han inte redan kunde få börja arbeta. Hans permissionstid var visserligen icke slut ännu, sade han, men han var inte van vid sysslolöshet, han blef sjuk därpå. Man måste vara van vid alt, sa' Artur, och principalen trodde inte att det var narri.

Jag önskade att vår Artur skulle blifvit lika kuggad som några andra typografer blefvo på ett tryckeri härstädes, då de trodde att de skulle få lön under sin sommarsemester, för det deras på samma vilkor arbetande kamrater fingo. De foro verkligen ut för att andas frisk luft, men när de kommo tillbaka fingo de — lång näsa. Aha, tänkte de och ströko sig om skäggen, går det så till här på orten.

* * *

Härom dagen mötte jag två pojkar, som med stor möda släpade efter sig en handkärria, hvilken var belastad med en bunke, några stolar, en kommod, pytsar, dynor, bälster o. a. husgerädsattiraljer. Handkärria hade en grannskylt på hvilken med stora bokstäfver stod Hufvudstadsbladet. Pojkarne kommo med lasset till en uppför backe, men här rakte deras krafter ej mera till. Jag tykte synd om mina små kolleger, hvarför jag steg fram och tog i ett tag, ty kolleger bör man ju alltid hjälpa. Jag var förstas litet nyfiken och frågade hvart pojkarne skulle dräja i väg med lasset. Till Djurgården, ljöd svaret; vi flytta alla år ett par gånger. Skall Hufvudstadsbladet flytta till Djurgården, sa' jag, när språklådan en gång kommit i gång, och ä' det här alt Hufvudstadsbladets gräjer. Nej, det är »smetts» sa' pojkarne och satte i väg utför en backe.

»Smetts», »smetts», funderade jag. Jag tror pojkarne drefvo med mig för det jag hjälpte dem. Det var inte kollegialt gjordt.

* * *

En annan gång skall jag måhända lämna några beskrifningar från Midtens rike. Ni må tro att därifrån fins kuriösa saker att berätta. Folket där äro idel ärkedrumlar, som icke kunna något och äro omöjliga att lära något, så har åtminstone en allvis storman från riket sagdt. Skulle den själfmedvetet allvise mannen icke finnas, som utslungar sin förkrossande dom öfver trindskallarnes vett, så skulle Midtens rike icke kunna existera, det är ju klart.

Om de där dumma jönsarne och deras sorglustiga lif skall jag, som sagdt är, en annan gång beskrifva, om det passar.

Pelle.

Gutenbergin Toimitukselle.

N:o 13:sta kiiruhtaa toim. tulkitsemaan lukijakunnalleen kirjoitukseni sisältöä tavalla semmoisella, jonka itsekukin lukija käsittää olevan pelkkää vääristelyä ja perättömyyttä, josta syystä se ei oikeastaan kaipaisi vastaustakaan, sillä jos siitä poistetaan vääristelyt ja perättömyydet, niin se jääpi yhtä alastomaksi kuin kuopiolaisten sensuureama »Gutenberg». Mutta selvyden vuoksi koskettelee allekirj. lyhykäisesti ainoastaan muutamia kohtia siinä löytyviä seikkoja.

Aluksi mainitaan, että kirjoitukseni alussa olisin kiittänyt itseäni, mutta sen luultavasti lukija ymmärtää olevan ainoastaan asiallista, vaikka toim. ei ole sitä kiittävänsä, tai katsoo toim. yksin olevansa oikeutettu niistä seikoista puhumaan ja persoonaani panetelemaan. Sitten sanotaan, että kokouksessa ei puheenj. eikä toim. jäsenet huomanneet nyrkkiä näytetyn. Mutta tähän seikkaan saan vastata, että tämä on totta ja että se tapahtui useamman kerran ja vielä lisäksi uhkautilla sekä tähän seikkaan löytyy vaadittaissa monta todistajaa. Yhdistyksen kirjuri ei suinkaan ollut tässä asiassa toim. ja puheenj. tavoin ummistanut silmiään, koska hän viime kuukauskokouksessa — ennen »G.» ilmestymistä — ennen keskustelun alkamista teki tästä samasta asiasta huomautuksen että semmoista ei saisi kokouksissamme koskaan tulla kysymyksenäkään ja tässä tilaisuudessa ei esiintynyt yhtäkään vastaväittäjää, mutta julkenee kuitenkin »G.» toim. väittää sitenkin tuon seikan perättömyyttä, tietysti siitä syystä, että tämä henkilö kuuluu »G.» kantajoukkoon. Mammita sopii myöskin, että semmoinen henkilö, joka ei tämmöisistä tapahtumista tiedä kokouksen kestäessä, ei olisi kelvollinen puheenjohtajan toimeen.

Tämä seikka on yksi elävä esimerkki kuinka »G.» toim. tuopi »varjopuolia» esille ja kuinka se valvoo ummistetuin silmin ja suljetuin korvin meidän tärkeitäkin ammattiasioita, ja siksi se onkin niin kuiva ja köyhä. Tämmöinen »varjopuolien» paljasteleminen synnyttää mielestäni sisällistä riitaa ja eripuraisuutta, jonka seuraukset itsekukin arvaa.

Mitä toim. ulkopuoliseen apuun tulee, niin hyvin täällä kuin maaseudullakin, saavutetaan vasta sitten kun lehti on saanut ammattilaisten piirissä yleisemmän suosion ja joka on huomattu sen todellista henkeä huokuvan, mutta vastenmieliseen toimeen ei kukaan vapaaehtoisesti ryhdy.

Huomautatte myöskin, että uhkaukseni olisi pitänyt tehdä yhdistykselle eikä »G.» toim. Mutta lausunto on mielestäni paikallaan, sillä »G.» toimituksesta riippuu paljon yhdistyksen toimi tai toimettomuus, eikä sen kustantaja vaikuta sen palstoilla paljon mitään. Tämäkin on siis tuulen tuomaa toivomusta ja samoin on kaikkien muittenkin laita, joittenka selitykseen en viitsi kynää käyttää, enkä luule kenenkään sitä kaipaavankaan.

Mainitsette vielä erään henkiheimolaisenne nimen, jonka meriitit on minulle ja monelle muulle liiaksikin tunnettuja, ja jonka kyhäyksille ei lukija anna suurempaa arvoa kuin teidän vääristelevalle vastauksellenne ja sen vuoksi heitän sen hautaan julkisuudelta.

Viimeksi huomautan että into ei ole niin vaarallista kuin viha, joka teidän vastineestanne tuoksuu ja sen vuoksi pyydän että »vakavasti» vastatessanne pyyte asiassa vääristelemättä ja etupäässä tosiasia, joka tuottaa teille suuremman suosion ammattikunnassa.

G. H. Cajander.

Toim. vast. Ettei hra C. taas pääsisi sanomaan »etteimme anna arvoa muitten mielipiteille», emme ole tahtoneet kieltää sijaa ylläolevalta kyhäykseltä, vaikka se onkin itse asiaan vaikuttamatonta jaaritusta. Se on siksi mitätöntä ettei se vastausta kaipaa. Luultavasti se jo lukijoitakin väsyttää.

Nyrkinpuimisjuttu, joka Teistä, hra C., näkyy muutuneen pääasiaksi, ei meille kuulu, eikä asiaan vaikuta. Mutta koska Te siitä puhutte, täytynee meidänkin vielä siihen koskea. Asiasta olemme sivumennen muidenkin kanssa puhuneet kuin puheenjohtajan, ja ovat he olleet siitä yhtä tietämättömiä. Ettei kukaan viime kokouksessa sihteerii vastustanut, tuli kaiketi siitä ettei asianom. henkilö itse ollut saapuvilla eikä kukaan tahtonut ruveta hänen asiamieheksensä. Ei kaikki, hra C., sellaiseen ole yhtä halukkaita. Ettäsihteerii tässä asiassa tahtoo tehdä karpäsestä elefantin, siihen on erityiset tunnetut syyt, joita ei tässä tarvitse selittää.

Till Red. för Gutenberg.

I n:r 14 af »Gut.» ingick tvänne »skrifvelser», den ena undertecknad af V. H. och den andra af E. F. P., berörande bl. a. undertecknad, hvarför jag anhåller att få afgifva ett kortfattadt svar.

Måhända har Päivälehti, hvarti hrr H. och P för en tid sedan införde ett s. k. svar, numera ansett Edra galna snillefoster icke passa för dess spalter, hvarför Ni sett Er tvungen söka upplagsplats för Er skräpläst i »G:s» spalter, eller kanske Ni möjligen under sommaren velat hjälpa »G:s» redaktion med att skaffa spaltfyllnad, ty annat ändamål kunna Edra »skrifvelser» icke hafva. Men jag tror att »G:s» läsare icke känna sig särdeles välmående af ens dylik kost.

Hrr H. och P. söka från början till slut framhålla som orsak hvarför de icke tillhöra Typ. förening vara sekreterarens handlingssätt gentemot dem. Stackars varelser!

Men då Ni nu kommit fram med denna konstgjorda lögn, och Edert handlingssätt gentemot föreningen därigenom blifvit så genomskingligt, så skulle jag råda Eder att alldeles skilja Er från yrket och antaga tjänst som hyrkuskdrängar, ty dessa hafva, mig veteligen, ingen fackförening och således icke håller någon sekreterare och inga kassor m. m., som skulle vara i vägen för Edert makliga lif. Till detta friluftsyrke med dess enkla lefnadsfordringar skulle Ni vara alldeles lämpliga, alldenstund Ni befunnits misslyckade till det yrke Ni nu innehar, synnerligast på grund af Edert »föga angenäma uppförande» nattetid vid arbetet. »Dylik» är såväl för Eder själfva som för arbetskamraterna föga hälsosamt.

Hrr H. och P. påstå slutligen att de ej vilja polemiser med mig, då jag har några »skrufvar lösa». Det vill icke håller jag utan tillägger endast: dito, dito. Vi skola för öfrigt låta läsarna vara öfverläkare och granska i hvilket hufvud »skrufvarna äro lösa».

Farväl!

Helsingfors, 12/8 95.

En föreningsmedlem.

Red. hoppas att denna på afvägar komma och alldeles för långt gångna polemik härmed må afslutas. Ingen af de tvistande borde hafva någonting att invända däremot, då ju samtliga förklarar sin vederpart ovärdig att polemiserare emot.

Muistakaa Satunnaisen menojen rahastoa!

Tillfälliga utgiftsfonden.

Genom sparbössorna hafva under Augusti månad influtit följande medel från nedanstående tryckerier:

	Smf.
Päivälehtis tryckeri	10: 75
Simelii tryckeri	5: 20
Petersson & Cos tryckeri	4: 15
Uusi Suometars sättere	4: 05
Centraltryckeriet	2: 50
Weilin & Göös tryckeri	2: 35
Nya Pressens tryckeri	1: 20
F. Litt. Sällskapets tryckeri	1: 05
Hufvudstadsbladets sättere	—: 87
Hufvudstadsbladets civilsättere	—: 56
Frencell & Sons tryckeri	—: 10
Senatens tryckeri	—: —

Summa 32: 78

G. E.

Glöm ej Tillfälliga utgiftsfonden!

Kirjelaatikko. — Brefläda.

Fix. Ni har visserligen rätt i hufvudsak, men olägenheten torde dock vara ganska obetydlig. Det är ju ej något praktvärk, hvarom frågan gäller, och om Ni, som Ni säger, ämnar häfta »G.», skenerar denna obetydliga skilnad i papperet icke. Vi hafva ej tidigare observerat förhållandet och kunna numera ingenting göra åt saken.

Ego. Tack! Med Er tillåtelse ha vi gjort några smärre ändringar i »förslaget», hvilket icke förefaller oss oantagligt.

A. Pyydämme ettette pahastu siitä että on täytynt jättää seuraavaan numeroon.

Kyösti. Kiitollisuudella.

Päivälehdin kirjapainon miehistö. Ei mahdu.

Muistakaa Vanhus-rahastoa!